

Dva různé gombíky

Do tiché tmy se rozezněla krásná ptačí píseň. Po dlouhé noci nastal opět den. Postupně se k ranní písničce začaly přidávat další a další hlasy. Nakonec se rozezpíval celý svět. Ještě se přidává poslední zpěvák... To byl ale falešný tón.

Starý mlčenlivý kovář Aodhan se nesouhlasně podíval na svého pomocníka Aileana. „Už si zase pouští pusu na špacír,” pomyslel si. Znovu začal přemítat o tom, proč si vybral za pomocníka právě Aileana. Dospěl k závěru, že to byla ta největší chyba v jeho životě. „A dokonce se ptal...” „Výheň,” přerušil nerudně pomocníkův proud slov kovář. „Koho? Koho?” zeptal se kovář netrpělivým hlasem. „Koho mám vyhnat? Vyhasla ti výheň!” utrhł se starý kovář na svého pomocníka. Ailean vzal do ruky křesadlo a snažil se vykřesat jiskru. „Konečně mlčí,” pomyslel si Aodhan a zavrtal se trochu víc do houní. V okolí řeky Alannah bylo krásně. Nikdy si toho nevšiml. To bylo asi proto, že dnes na rozdíl od jiných dnů neměl žádnou práci. Napadlo ho, že je dost zbytečné zapalovat výheň, když nemá zakázku. Jenže je to tradice. Kovář zpozorněl. K jejich oppidu se blížil osamělý jezdec na černém koni. Kovář si ještě jednou pomyslel, jak prozíravý byl jeho děd, když postavil přístřešek kovárny na mírném kopečku, takže je vidět přes palisádu. Mezitím se jezdec přiblížil. Aodhana ten jezdec zaujal, vůbec nevěděl proč. Jakmile přijel tak blízko, že kovář rozpoznal, co má na sobě, pochopil, že ten jezdec rozhodně nebude zdejší. Vypadá tak ... tak... „Je hezký den, vidíte,” vytrhl Ailean Aodhana ze zamyšlení. Kovář pohlédl na Aileana, potom na rozžhavenou výheň a znovu na Aileana takovým pohledem, až se Ailean otřásl. „Už vím, jak ho přimět mlčet,” pomyslel si uspokojeně Aodhan.

„Dobrý den, nebo jak se tu zdravíte.” Kovář zdvihł překvapeně oči od svého pomocníka k onomu jezdcovi s černým koněm. „Dobrej, dobrej,” odpověděl Ailean. „Kolik by stálo vyměnění podkov?” „Co nabízíte?” zeptal se kovář. Cizinec z jezdeckého vaku vyjmul malý zelený váček. Pootevřel ho a brouknul: „Čtyři stříbrné mince.” „Platí,” uzavřel Aodhan. Nějaký jiný kovář by jistě začal smlouvat, ale Aodhan ne, neuvěřitelně se mu to hnusilo. To byl asi ten důvod, proč si ho každý vážil. To však neznamenalo, že by bez mrknutí oka svolil k jakékoli částce. Ailean přijal od cizince otěže a odvedl koně ke přístřešku. „Vás jsem tady ještě neviděl,” broukl ledabyle kovář a rychle šlehl pohledem po cizinci. Cizinec se široce usmál. „Jsem z Moravy.” „A čímpak jste?” zeptal se kovář s úmyslem, aby to znělo ledabyle, ale moc se mu to nepodařilo. „Jsem výrobce gombíků.” Aodhan zalapal po dechu. „Myslíte velkomoravské gombíky?” „Už to tak bude,” potvrdil kovářova slova cizinec. „Co že je ten gombík?” poznamenal Ailean. Cizinec se usmál a vyndal z váčku zvláštní knoflík. Ailean se natáhl, aby ho mohl vzít do ruky a lépe si ho prohlédnout. Kovář však Aileana plácl přes ruku takovou silou, až se zajíkl bolestí. „Nesahej na to, za jeden takový gombík by si někdo mohl koupit tebe, mne a všechno, co vidíš kolem sebe. A ještě by to bylo málo,” utrousil kovář. Ailean otevřel pusou.

„Za takovouhle titěrnost jeden lidský život.” Všichni se ohlédli směrem, odkud k nim dolehl čísi hlas. Nikdo ji neviděl přicházet. Nikdo ji neslyšel, když kráčela po cestičce poseté kamínky. Nikdo si jí nevšiml, když brala z ruky cizinci onu zlatou sponu, aby si jí prohlédla. Ale byla tu. Možná, že jí bylo šest, možná dvanáct. Jediné, co bylo jisté, bylo, že má na sobě bílé šaty a přes

ramena přehozenou bílomodrou houni sepnutou sponou. V ruku držela dvě hůlky, o které se opírala. „Jé, ahoj, Gormal, zdržíš se?“ zeptal se Ailean. „Ani ne.“ „To je škoda,“ povzdechl si Ailean. „Právě vyměňujeme podkovy, tos u nás ještě neviděla,“ lákal ji kovář. „Ne, vážně ne,“ odpověděla Gormal. „Líbí se ti?“ zeptal se cizinec milým hlasem a kývl hlavou směrem ke gombíku. „Jak by se mi mohlo líbit něco, kvůli čemu byly prolity slzy?“

Cizinec sklonil hlavu. Může ta holka vědět, co udělal? Ne, nemůže vědět, co kdo dělá. „Co tím myslíš?“ zeptal se snad až přehnaně rychle. „Přeci ten jeden lidský život, o kterém se tady bavíte.“ „Jeden lidský život se za něj dá koupit,“ vysvětloval Ailean. Gormal pohlédla pevně cizinci do očí. Cizinec znovu znejistěl a uhnul pohledem. Než se kdo nadál, už byla zase pryč. Cizinec pohlédl do ruky, ve které se skvěl a leskl zlatý gombík.

„Co je zač?“ optal se cizinec. „Gormal? No, co je zač... Gormal je prostě Gormal. Jinak by to ani nešlo popsat,“ vypověděl Ailean. „A proč se opírá o hůlky?“ „Je moc slabá, aby mohla chodit bez nich. Nohy by ji neudržely.“ „Gormal je hodně nemocná,“ odvětil pro změnu Aodhan. Cizinec se podíval směrem k obloze a na čele se mu objevila malá vráska. Začalo se stmívat. „Nemáte někde volné lůžko? Samozřejmě to nebude zdarma.“ „Bohužel,“ opáčil kovář. „Ale náš náčelník má doma místa dost. Je to až nesnesitelně dobrý hostitel,“ pokračoval Aodhan. „A Gormal je jeho dcera,“ dodal Ailean. Cizinec se na něj tak zvláště podíval, až Ailean znejistěl. „Taky-- důležitá-- informace,“ dodal na vysvětlenou. „Kůň je hotov,“ ukončil trapné ticho kovář.

„Jak dlouho se zdržíte?“ optal se zdvořile náčelník. „Myslím, že odjedu až pozítří. Je to v pořádku?“ opáčil cizinec a rozhlédl se po místnosti. Byla to krásně uklizená světnička, a co bylo podivnějšího, byla celá jen pro něj. Na cestách se musel mnohdy tlačit vedle všelijakých lidí různého původu, ale tady - úplná pohádka. „Samozřejmě.“ „Ještě jsme se nedomluvili na ceně.“ „Necháme vás tu zdarma.“ „To nemůž...“ „To máte smůlu,“ odpověděl dobrosrdečný náčelník, a opustil místnost. „To jsou mi pohostinní lidé,“ pomyslel si cizinec. Přešel k oknu a vyhlédl ven. „Krásná krajina,“ tiše zamumlal. Chvilku tam tak stál. Když uviděl Gormal, jak vchází do domu, na chvilku zachytil její pohled. Jakoby vyčítavý pohled. V tu chvíli začal poprvé litovat toho, co udělal.

Následující den ráno už ho doslova sžíralo svědomí. Celou noc nemohl spát. Už tady nevydrží ani vteřinu. A než bys do pěti napočítal, už byl ze dveří. Rychle vběhl do lesa, ale ten pocit ho nepřestával pronásledovat ani tam. Těžce oddechoval, když ucítil cosi na rameni. Ohlédl se, za jeho zády stála Gormal. Úplně nadskočil. „Není vám něco? Viděla vás vybíhat ze světnice.“ „Co o mně víš?“ „Vědět, to je zvláštní slovo. Každý si myslí, že ví, ale přitom vůbec nic neví.“ „Co si tedy myslíš, že o mně víš?“ teď už skoro ječel. „Vím že vás pálí svědomí, a taky vím, že zbytečně.“ „Jak to myslíš?“ zeptal se na pokraji hrůzy. „Protože ten člověk, kterého jste se pokoušel zabít, přebývá zde v lese, vy jste ho sledoval až sem.“ „Musel jsem, byl to velezrádce. A je už mrtev.“ „Jak to víš?“ „Zabil jsem ho,“ vykřikl. „Proč byl velezrádce?“ „Pomohl nepříteli.“ „Pod pohrůžkou smrti,“ dokončila Gormal. Chvilí bylo ticho. „Jindy bych tak nejančil, tak co se stalo?“ „Sám ve skrytu duše víš, že je nevinný.“ Cizince to zarazilo. „Byl jen zraněný, vyléčili jsme ho tu. A odpustil ti...“ Jako by na tahle slova čekal, rozlil se v něm dobrý pocit. Ohlédl se, kdesi v dálce uviděl srnku. A Gormal byla zase pryč. „Jak to jen dělá?“ zamumlal tiše.

„Krásný den, vidíte?“ prohodil Ailean. „Krásný by byl, kdybys mlčel,“ poznamenal kovář. „Já bych řekl, že je důležité mluvit, jinak by byl svět moc tichý.“ „Zato když se mluví pořád, tak je zase

moc hlasitý," dokončil kovář netrpělivým hlasem. „Ale já si myslím, že by měl být svět hlasitý, abychom se z něj nezbláznili.“ „Víš, co si myslím já? Že bys měl radši dmýchat, nebo ti zase vyhasne výheň," upozornil nerudně kovář. „Konečně ticho," pomyslel si Aodhan. Rozhlédl se po oppidu. Napadlo ho, jaké má štěstí, že skončil tady. Tu jeho oko zaznamenalo cosi zvláštního. Vůbec nevěděl co. Náhle pochopil. Ptáci v okolí oppida se postupně vznášeli do oblak a odlétali od oppida. Napadlo ho, že to bude zlé znamení. Rychle tu myšlenku zahnal. Přejel pohledem po přístřešku. Kleště nebyly na svém místě. Uchopil je do ruky, ale upadly mu na zem. Sklonil se, aby je zvedl. Našel však kleště rozlomené na čtyři části. Pozorně si je prohlédl. Neměly na sobě ani známku rzi. Aodhan se ještě jednou sklonil, aby si prohlédl zem. Kleště dopadly do měkké trávy bez jediného kamínku. Aodhan si ještě jednou prohlédl kleště. Pak si povzdechl a vložil kleště mezi uhlíky. „Jak se mohy rozbít kleště?" podivil se Ailean. Kovář jen pokrčil rameny. Konečně mu došlo, že náhradní kleště půjčil ševci a že nemá čím vytáhnout rozžhavené kusy kleští z výhně. „Skoč k ševci pro kleště," poprosil Aodhan Aileana. Ailean pomalu vstal a šel svižným krokem k ševcově domu. Kovář chvíli bezmyšlenkovitě seděl. Napadlo ho, že by už měl být Ailean dávno zpátky.

Ševcův dům je hned vedle. Kovář se rozhlédl po Aileanovi. Zpozoroval před domem náčelníka nějaký hlouček a Aileana, jak jinak, v něm. Těžce se postavil a vydal se k hloučku. Došel až k Aileanovi a položil mu ruku na rameno. Ailean se tak lekl, až nadskočil. „Poslal jsem tě přece pro kleště," zamručel kovář. „Gormal se přitížilo, umírá," vyhrkl Ailean. Aodhana to zaskočilo. Chvíli bylo ticho. „A co ti je do toho?" pravil nepřirozeně hlubokým hlasem. „Pojď," dořekl kovář, a kývl hlavou ke kovárně. „Vy nad ní netruchlíte?" „Truchlím, ale nevidím důvod, proč stojíš před jejím domem."

Byl to zvláštní obraz. V zemi byl vykopán hrob. V hrobě ležela drobná dívka, tváře tak bledé jako její šat. Okolo hrobu stál zástup lidí. Slzy změkčovaly hlínu okolo dívky. Jeden z přítomných lidí se sklonil nad dívku a připnul jí k šatu zlatý gombík. „Ty si ho zasloužíš víc než já." A švihnul pohledem po jiném muži. Ten muž se také sklonil a připnul jí úplně stejný gombík. „Díky za všechno."

To je zvláštní, jak kvůli tak malé osobě pláče celý svět...

Aodhan-ohěň

Ailean-skála

Alannah-krásná

Gormal-oči jako studánky

Autor: Emma Adamcová, Heřmánek Praha, základní škola